

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 zlr. 45 kr., miesięcznie 1 zlr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 zlr. 30 kr., miesięcznie 1 zlr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Dania. — Turcya. — Azya. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Bal u dworu. — Konferencye mennisze rozpoczęte.)

Wiedeń, 10, stycznia. Wczorajszy pierwszy bal u dworu był bardzo świetny. Zaraz po godzinie 8. zaczęły obszerne, przepysznie ozdobione sale napełniać się dostojnymi gośćmi. Jego Mość Cesarz ukazał się po godzinie 9tej w uniformie ułańskim z najdosłojniejszą małżonką u boku, której ubiór składał się z białej jedwabnej sukni, bogato haftowanej złotem i dyademem brylantowego na głowie. Jch cesarzew. MM. Arcyksiążęta i Arcyksiężniczki towarzyszyli Jch MM. Cesarstwa. W gronie gości widziano pp. ministrów, generałów, kilku wyższych oficerów załogi, księcia Lichtensteina i księcia Schwarzenberga; z korpusu dyplomatycznego ambasadorów Francyi, Belgii, Bawaryi, Hiszpanii i t. d. Także kr. pruski fliegeladjutant pułkownik Manteuffel był na tym balu. W ogóle zebrało się do 400 osób na ten festyn balowy.

— Dzisiaj odbywa się pod prezydencyą pana ministra Brentano pierwsze zwyczajne posiedzenie pełnomocników konferencyi menniszej. Przedwczoraj odbył pp. pełnomocnicy pierwszą naradę.

Hiszpania.

(Wniosek za zniesieniem dni świątecznych. — Podwyższenie pensyi prezydentowi nie uchwalono. — Petycya za zniesieniem budżetu.)

Z Madrytu donoszą pod dniem 4. stycznia: Na dzisiejszem posiedzeniu Korteżów oznajmił jeden z sekretarzy, że bióra zezwoliły na odczytanie wniosku pana Battles, żądającego zniesienia dni świątecznych, których liczba oprócz niedzieli wynosi sto ośm do roku. Jeżeli rząd się niesprzeciwi, przyjdzie wniosek ten bez wątpienia pod obradę. — Powszechna komisya budżetu miała zamiar podwyższyć pensye prezydenta ministrów Espartera, ale na stanowcze jego żądanie musiła odstąpić od tego wniosku. Espartero jak wiadomo, odmówił nawet przyjęcia owych 500.000 realów, które należą mu się jeszcze z zaległej pensyi, kiedy był prezydentem królestwa. — Junta handlowa w Barcelonie zaniósła do Królowej prośbę o zniesienie ceł pobieranych od przywozu produktów kolonialnych.

— Z Madrytu piszą pod dniem 5. stycznia: Na dzisiejszem posiedzeniu Korteżów wywołała petycya mieszkańców Saragossy domagających się zniesienia budżetu wydatków bardzo ożywione obrady. Komisya, która miała zbadać poprzednio właściwe zamiary tej petycji, oświadczała, że nie warto przedkładać ją pod obrady Korteżom. Demokrata Lopez Garcia zbijał zdanie komisyi i przymawiał ministrowi finansów panu Bruil, że przedstawił izbie projekt prawa, który przywraca podatek konsumcyjny i w końcu wyraził pogroźkę, że naród pochyci się innych gwałtownych środków, jeżeli nie będą uwzględnione pokorne jego prośby. Pan Bruil odpowiedział, że jako minister finansów musiał przedłożyć izbom wniosek zaprowadzenia napowrót podatku konsumcyjnego, gdyż nie widział innego sposobu zaradzenia niedoborowi i potrzebom państwa. Zaś jako deputowany Saragossy protestuje pan Bruil przeciw zdaniu pana Lopez Garcia, by lud chciał otwartym gwałtem popierać swe żądanie. Pan Bruil zna mieszkańców Saragossy i jest niezbitnie przekonany, że ich ozywają najuczciwsze uczucia i zasady. Gubernator cywilny Saragossy pan Sarderó nazywa całą tę petycję buntowniczą; — sprawa jeszcze toczy się. (Według depesz telegraficznych odrzuciła izba tę prośbę bezwzględnie.) Marszałek O'Donnell ma się coraz lepiej i w krótko już odbierze napowrót urzędowanie. — Doniesienia z Barcelony donoszą, że ze śledztwa robotników przytrzymanych przy napadzie na fabrykę pana Roses dopatrzono nici rozkrzewionego demagogiczno-socjalistycznego związku. — Wywóz zboża z Kastylii na Santander jest bardzo znaczny.

— Depesza z Madrytu z 9. stycznia donosi: Wczoraj oświadczyły Kortezy większością 121 głosów, że udzielony bankowi San Fernando przywilej nie będzie wcale rozszerzany. — W Madrycie i na prowincyi panuje zupełny spokój.

Anglia.

(Królowie Siamu za postępem i oświatą.)

Król. azyatyckie towarzystwo w Londynie mianowało na jednym z ostatnich posiedzeń swoich obudwu królów Siamu honorowemi członkami towarzystwa. Ci władcy w Bangkoku są to w istocie sławni i ze wszech miar szacunku godni mężowie, którzy starają się jak najgorliwiej o dobro swoich poddanych i połączony z tem ściśle duchowy postęp swego ludu. Szlachetnym ich zamiarom jednakże stają na przeszkodzie, jak się zdaje, liczne nieprzewidywane trudności. Duchowieństwo budhaistyczne nie chce ani wiedzieć o postępie, gardzi duchem czasu i chełpi się z tego. A nawet i sam lud pogrążony w ciemności i zepsuciu przez długoletnią niewolę religijną i polityczną opiera się reformom, jakie chcą zaprowadzać jego książęta. Trudności te bywały nieraz przedmiotem treściwych rozmów między członkami ambasady angielskiej i światłymi monarchami Siamu. Rzadkie swe wykształcenie zawdzięczają ci książęta głównie misyonarzom ewangelickim z północnej Ameryki, którzy niedawno sporządzili nanowo dokładne mapy rzeki Menam i sąsiedniego kraju. Własnoręczny list starszego księcia do Królowej Wiktoryi napisany jest bez najmniejszego błędu w języku angielskim.

Francya.

(Rada ministeryalna. — Opera dla wojskowych. — Załatwienie sprawy kupieckiej z Ameryką. — Proces o inscrylicy. — Powitanie nowo-przybytych pułków krymskich w Paryżu. — Powozycya pokoju.)

Dziś, 10 stycznia Cesarz przybył do Paryża na radzie ministeryalnej w Tuileryach, na której rozbiegano rozmaite kwestye odnoszące się do układów w Petersburgu. — W *Monitorse* czytamy: „Cesarz rozkazał, ażeby dla wojsk powracających z Krymu przedstawiono pewną liczbę oper. Pierwsze z tych przedstawień ma nastąpić w sobotę i składać się będzie z Jovity, uwertury z Niemej i Kantaty, którą odśpiewa pan Gulymard. Podoficerowie i żołnierze będą zajmować parter, zamknięte miejsca i loże trzeciego i czwartego pietra; krzesła zaś przy orkiestrze przeznaczone są dla panów oficerów. Przedstawienie rozpocznie się o godzinie 7¼ i będzie trwać do 10½.“ — Rząd zjednoczonych Stanów Ameryki północnej załatwił znowu, jak donosi *Monitor*, jedną z pretensyi, jakie wywołały dokonane w latach 1849 i 1850 ze strony władz celnych w San Francisco konfiskacye francuskich okrętów kupieckich. Skarb amerykański przyznał panu Chedeville, za towary zabrane mu z okrętem „Abeille“, stosowne wynagrodzenie i sumę tę przesłało już ministeryum spraw zagranicznych do kasy konsygnacyjnej z poleceniem, by ją wypłaciła panu Chedeville. — Dziennik *Memorial de St. Etienne* donosi: „Temi dniami ma rozstrzygnąć trybunał cywilny w St. Etienne jedną z najciekawszych kwestyi, której, o ile nam wiadomo, niewytaczano nigdy jeszcze przed sądem. Mianowicie idzie rzecz o to, czyli nakładca jakiego dziennika może być zmuszony ogłaszać w swych kolumnach jakiś handlowy nieurzędowy anon. Wspomniany dziennik niechciał z szczególniejszych przyczyn umieścić odezwy pewnego towarzystwa zabezpieczenia, i pomimo wezwania ze strony sądu, obstaje nakładca dziennika przy swoim oporze.“ — Angielska komisya wojskowa, która ma brać udział w radzie wojennej w Paryżu, przybyła tu dnia dzisiejszego. Składają komisję tu admirałowie Lyons i Dundas i generałowie Jones i Ayrey. — Pan Alfons Rothschild wsiadł w Marsylii na okręt i jedzie do Konstantynopola. Nowy ambasador przeznaczony do Chin, pan de Montigny, odpłynął już także z Marsylii. Przed udaniem się do Chin zamierza p. Montigny odbyć podróż po Włoszech. — Dzisiaj odbyły swój pochód do Paryża 39ty i 50ty pułk liniowy i batalion woltżerów gwardyi, wracając z Krymu. Wojska te zebrały się na placu Bastylii i udały się ztamtąd przez bulwary ozdobione chorągwiemi na dziedziniec Tuileryów, gdzie Cesarz je lustrował. Na czele tych wojsk krymskich znajdował się generał inżynierzy i adjutant Cesarza Niel, którego Cesarz wystął naprzeciw nich. Cesarzowa przypatrywała się tej paradzie wojskowej z dużego balkonu Tuileryów. Wracających wojowników przyjmowano wprawdzie dobrze, ale nie był to już zapal z 29. grudnia. Generał Forey jechał na czele obudwu pułków piechoty, które należą do nowej jego dywizyi. Cesarz otoczony był świetnym sztabem; obok niego jechali książę Napoleon, minister wojny i marszałek Magnan. Wojska opuściły plac Bastylii około godziny 12tej. O godzinie 1½ była już cała ceremonia skończona.

Dziennik *Indep. belge* podaje teraz w dosłownej treści austriackie propozycje pokoju; są one następujące:

1. **Księstwa Naddunajskie.** Zupelne zniesienie protektoratu rosyjskiego. Księstwa naddunajskie otrzymają organizację odpowiednią swoim życzeniom, potrzebom i interesom, nową organizację te uznają mocarstwa, a Sułtan udzieli jej swej sankcyi jako instytucyi wychodzącej z udzielnej jego inicjatywy. Żadne państwo nie będzie mogło pod żadnym pozorem, pod żadną formą protektoratu mieszać się do spraw wewnętrznej administracji Księstw naddunajskich. Księstwa te przybiorą stanowczy i trwały system, jakiego wymaga ich położenie geograficzne, i będą mogły w interesie swego bezpieczeństwa obwarować bez wszelkiej przeszkody terytorium swoje przeciw wszelkim napadom obcym.

W zamian za obsadzone przez sprzymierzone armie twierdze i części kraju zezwala Rosya na rektyfikację swojej granicy z Turcyą europejską. Granicą ta wychodziłaby z okolic Chocima, ciągnęłaby się wzdłuż pogórza w południowo-wschodnim kierunku, a kończyła u jeziora Sasyk. Linie tę oznaczy stanowczo powszechny traktat, a odstąpione terytorium zostałoby napowrót przyłączone do Księstw pod opieką Porty.

2. **Dunaj.** Wolność Dunaju i ujście jego ma być w skuteczny sposób zabezpieczona instytucjami europejskimi, w których mocarstwa kontrahujące również zastąpione być mają z zastrzeżeniem osobnego stanowiska państwu nadbrzeżnym, które pod względem żeglugi na rzecze podług zasad ustanowionych aktem kongresu wiedeńskiego ma być uregulowane. Każdemu z mocarstw kontrahujących ma przysługiwać prawo, utrzymywać jeden lub dwa lekkie statki u ujścia tej rzeki, z przeznaczeniem czuwać nad wykonaniem rozporządzeń zabezpieczających wolność Dunaju.

3. **Zneutralizowanie morza czarnego.** Czarne morze ma być otwarte dla okretów handlowych a zamknięte dla marynarki wojennej. Zatem niemoga tam nadal ani istnieć ani być zakładane arsenały marynarki wojennej. Ochrona interesów handlowych i morskich wszystkich narodów ma być w portach czarnego morza zabezpieczona instytucjami, któreby odpowiadały prawu narodów i przyjętym w tej mierze zwyczajom. Obadwa państwa nadbrzeżne zobowiązują się nawzajem utrzymywać tylko potrzebną do służby wybrzeżnej liczbę lekkich statków, których siła oznaczoną zostanie. Osobna konwencja zawarta przez owe dwa mocarstwa, ma być po potwierdzeniu ze strony mocarstw kontrahujących przyłączona jako dodatek do powszechnego traktatu. Osobna ta konwencja nie może być bez przyzwolenia mocarstw mających udział w powszechnym traktacie ani unieważniona ani też zmodyfikowana. Co do zamknięcia cieśniny przypuszcza się tylko wyjątek odnoszący się do statków wspomnianych w poprzednim artykule.

4. **Podlegające Porcie ludności chrześcijańskie.** Przywileje Rajów podległych Porcie będą potwierdzone bez naruszenia udzieleności i powagi korony Sułtana. Ponieważ między Austryą, Francją, Anglią i wysoką Portą odbywają się narady w zamiarze zabezpieczenia religijnych i politycznych praw chrześcijańskim poddanym Sułtana, zaprosi się Rosyę po zawarciu pokoju, ażeby się do nich przyłączyła.

5. **Wojujące mocarstwa** zastrzegają sobie przynależne prawo, dodawać do żądanych w interessach europejskim czterech gwarancji osobne jeszcze warunki.

Niemce.

(Konferencye posła rosyjskiego.)

Berlin, 10. stycznia. Ces. poseł rosyjski pan baron Budberg miał dziś przed południem dłuższą rozmowę z ministrem prezydentem baronem Manteuffel.

Dania.

(Reskrypt królewski utwierdzający morganatyczne związki Króla. — Konferencye celne rozpoczęte. — Obrót dla Danii nie pomyśli.)

Kopenhaga, 8. stycznia. Reskrypt królewski do ministra prezydenta p. G. P. Bang w sprawie hrabiny Danner:

„Fryderyk VII. i t. d. Najprzód wyraz szczególnej naszej łaski! Poczytując za niestosowne, ażeby nasze na dniu 7. sierpnia 1850 z Ludwiką Chrystyną hrabiną Danner zawarte morganatyczne na zawsze śluby małżeńskie przemilczane były w szematyzmie państwa, polecamy ci, ażeby w pomienionym szematyzmie co do osoby naszej dodane były następujące słowa: „zaszлюбiony morganatycznie dnia 7go sierpnia 1850 z Ludwiką Chrystyną hrabiną Danner.“ Masz się więc najunizieniej podług tego zastosować. Polecamy Cię Bogu.

Dan w naszym pałacu Christianborg dnia 1. stycznia 1856.

Pod naszą królewską autografią i pieczęcią.

Fryderyk R. (L. S.) v. Scheel.“

— Z Kopenhagi piszą pod dniem 5. stycznia do *Nordd. Ztg.*:

„Wczoraj rozpoczęły się konferencye w sprawie cel sundowych. Pan Tegoborski, komisarz rosyjski, miał zająć miejsce tuż przy pełnomocnikach Anglii i Francji. Tyle wszystkiego, co dowiedziono się o pierwszym posiedzeniu, które zresztą musiało się skończyć na sanych formalnościach wstępnych. Wszakże dowiadujemy się z innej strony, że konferencye te zdają się przebiegać niespodzianie obrót bardzo pomyślny dla narodów bawiących się żeglugą i handlem, gdyż mianowicie Anglia wcale nie jest skłonna popierać tak bezwarunkowo pretensyi Danii, jak sobie obiecywano. Lord Clarendon, jak słyhać z pewnością, niemyśli bynajmniej robić ofiary z intere-

sów dobra powszechnego na korzyść lku kapitalistów mających udział w duńsko-angielskiej pożyczce. Aeryka północna nieustępuje, sprawa ta więc stoi dotąd bardzo obrze.“

Turcya.

(Przemowa p. Touvenel przy doręczeniu wielkiej wgi Sułtanowi. — Sprawa Omera Baszy sądowa. — Nowe budowle w stolicy. — Testrancuski. — Wydatki Turcji. — Wojsko i kosza utrzymaniu.)

Przy doręczeniu J. M. Sułtanowi wielkiej wstęgi legii honorowej miał p. Touvenel następująca przemowę:

„Najjaśniejszy Panie! Jego Mość Cesarz Pan mój, raczył zaszczyścić mię wielce przyjemnym zleceniem, ażebym wielką wstęgę Jego orderu legii honorowej doręczył Waszej cesarskiej Mości. Pierwszy to raz objawia się tak świetnie i uroczyste przyjaźń władcy Francji do Monarchy otomańskiego cesarstwa. Wasza cesarska Mość raczy więc udzielenie łogocennych tych znamion przyjąć za dowód szczerzej przyjaźni i szęgo szacunku Jego Mości Cesarza Napoleona. Oprócz tego wypływa demonstracya ta z innej jeszcze myśli. Ma ona przy obecnym stanie rzeczy posłużyć za nową rękojmię pamiętnego przymierza, które stawia losy państwa otomańskiego pod obronę europejskiego prawa narodów i tej cywilizacyi, którą rozszerzyć Wasza cesarsza Mość stara się już od pierwszego wstąpienia na tron na szczęście swych ludów i wiekaistą chwałę swego panowania.“ (Odpowiedź Sułtana udzieliliśmy już w nr. 12 Gazety Lwow.)

— Dóm Omera Baszy w Konstantynopolu został temi dniami na żądanie Kassem (urzędowego kuratora wdów i sierót) sądownie opieczętowany. Przyczyną tego jest niedawny zgon żony Omera Baszy, która wniosła mu znaczne sumy i posagu, a o które teraz dopominają się prawnie jej dzieci. Dpraszano się tego środka jeszcze przed miesiącem, ale wtedy niepowoliła na to Porta.

— W zabudowaniu stolicy tureckiej mają nastąpić wkrótce znaczne zmiany, mianowicie zamierzono rzadzić w Stambule wzorową dzielnicę w miejscu spalonej przeszłego roku części miasta. Plany wypracowane przez inżynierów francuskich otrzymały już przyzwolenie ministra budowl publicznych i zostały przedłożone teraz Sułtanowi do potwierdzenia.

— Życzenie Francuzów, by w Konstantynopolu mógł być urządzony teatr wodewilów francuskich spełniło się teraz. Paropływ „Euphrat“ przywiózł z Paryża liczną trupę artystów dramatycznych, która w krótko rozpoczą swe przedstawienia.

— Umieszczona w *Monitorze* korespondencya z Konstantynopola z 27. grudnia r. z. zawiera szczegółowe sprawozdanie ministra finansów, przedłożone komicyi kontroli pożyczkowej pod względem kosztów, jakie ponosi Turcya w ciągu trzyletniej wojny. Z dokumentu tego przytaczamy następujące szczegóły: Wykaz przedłożony ministerstwu finansów obejmuje przeciąg czasu od 27. maja 1853 do 27. września 1855. W tych 28 miesiącach wydał skarb państwa na nadzwyczajne potrzeby wojenne, marynarki i artylerję: 3,015,588 kies, czyli 11,200,000 funtów szterlingów, które w części ze zwykłego budżetu, w części zaś z nadzwyczajnych źródeł i z kapitału pierwszej pożyczki pokryto. W ciągu tego czasu musiała Turcya, by stawić opór zacmachom Rosyi i Grecyi, utrzymywać bez ustanku armię w sile 250,000 ludzi pod bronią. Egipskie i tunetańskie wojska (zostające na żołdzie tych prowincyi) utrzymywała Turcya zupełnie swoim kosztem. Całą więc dotychczasową wojnę, trwającą już półtrzecia roku, wytrzymał rząd turecki bez nakładania nowych podatków i bez dalszego wsparcia ze strony Europy prócz 2½ miliona funt. szterl. pierwszej pożyczki i 600,000 funt. szterl. zaliczonych na drugą pożyczkę.

Podług wykazu wspomnionego sprawozdania liczy turecka siła zbrojna: Piechoty i gwardyi 72,180 ludzi, kawaleryi i artyleryi 22,737, artyleryi fortecznej i rezerwy 10,408 ludzi, ogółem 105,325 ludzi, od czego odtrącić trzeba utrzymywany kosztem Anglii kontyngens w sile 2259 ludzi. Roczny żołd dla tej armii wynosi: 135,328 kies czyli 512,000 funtów szterlingów, racye 298,357 kies czyli 1,105,000 funtów szterlingów; wydatki na ambulansy i inne potrzeby 27,297 kies czyli 101,000 funtów szterlingów; na odzież i rozmaite sprzęty 81,483 kies czyli 302,000 funtów szterlingów; ogółem 623,788 kies czyli 2,320,000 funtów szterlingów. Każdy żołnierz pieszy kosztuje, podług terażniejszego stanu wszelkich potrzeb, rocznie 2411 piastrow, każdy kawalerzysta 3408 piastrow. Stojący obecnie pod bronią korpus landwery (Redyfów) liczy: 92,650 ludzi piechoty, 11,177 konnicy, ogółem 103,827 ludzi łącznie z angielskim kontyngensem w sile 7741 ludzi. — Ponieważ Redyfy pobierają taki sam żołd i racye jak wojsko regularne, przeto kosztuje roczne ich utrzymanie 1,710,000 funtów szterlingów (z odliczeniem zwyczajnych wydatków w kwocie 9000 f. szt.) Z mobilizowana teraz artylerya milicyi w sile 5872 ludzi powiększyła wydatki o 15,417 kies (56,000 funt. szt.) Utrzymanie egipskiego kontyngensu w sile 23,931 ludzi kosztowało od miesiąca sierpnia do 13. marca 1855 — 31,534 kies (118,000 funt. szt.) Na utrzymanie 2000 otomańskich Kozaków wydano do 13. marca 5002 kies (18,000 funt. szt.) 485 jeźdźców tatarskich kosztują do roku 6247 kies (23,000 funt. szt.) Kosza transportu wojsk, podróży i inne wydatki wynosiły 140,912 kies (545,000 funt. szt.) Z wydatków na armię georgijską niezłożył jeszcze rachunków Omer Basza. Wydatki ministerystw marynarki i artyleryi wynosiły prawie 300,000 kies (1,125,000 funt. szt.), a nieprzewidziane kosza wojenne 100,000 kies czyli 370,000 funt. szterlingów.

Azja.

(Zamieszki w Audzie. — Domowa wojna Indyan z Mahometanami. — Stan rzeczy z Santalami i zajęcie Heratu.)

Dziennik „Times“ zawiera w listach z Kalkuty z 22. listopada i z Bombay 3. grudnia dokładne opisanie ostatnich wypadków w Indyach, z czego dla uzupełnienia dawniejszych doniesień przytaczamy następujące główne szczegóły: Miejsce potyczki, w której poległ Mollah Ali, zamaciaciel pokojów w Audzie zowie się Dareiabad i leży między Lacknawą a wielką świątynią Juhnuman. Wojska królewskie, w sile 12.000 ludzi, stały przez 10 dni naprzeciw Mollaha, który oczekiwał posiłków i instrukcyi z Lacknawy. Gubernator dystryktu, gorliwy mohamedanin, zrabował skarb swego władcy, by fanatykom dostarczyć żywności; dywan w stolicy niewiedział co począć w tym składzie rzeczy; prosił Mollaha, by przybył do Lacknawy, a z drugiej strony obawiał się Indyan i wmięszania Anglików. Wkońcu wysłano kapitana Barlow jako naczelnego komendanta do armii. Barlow zastał wszystkich moslemitów w armii równie zfanatyzowanych, jak stronnicy Mollaha, i musiał przeto postarać się najpierw o to, by większa część ich porozsełać pod rozmaitemi pozorami na inne punkta, a około siebie zgromadzić samych Indyan; tym sposobem zebrał wierny oddział złożony z pięciu kompanii i sześciu dział. Tymczasem Mollah, który od czasu przybycia Barlowa niemógł już dostawać żywności, opuścił swe stanowisko, by się dostać do wielkiej świątyni Hindu; i wyprzedził kapitana Barlowa o jeden marsz dzienny. Wtedy pozostawił kapitan moslemów w obozie, doścignął buntowników i rozpoczęła się walka. Gdy Mollah poległ, chwiała się zwycięstwo; ale Zemindary indyjscy zebraли na gościńcu swoich stronników, i w stanowczej chwili udarli z Indyanom z wielką przemocą z zaplecza; to rozstrzygnęło walkę. Po bitwie potrzeba było jeszcze usmierzyć bunt pozostawionych wojsk mohametańskich, które chciały podnieść oręż przeciw Indyanom. Ale kapitan Barlow przytłumił bunt i rozdzielił te wojska po rozmaitych stacyach.

W Lacknawie nastąpi niezawodnie przesilenie. Pominawszy wzburzenie, jakie panuje i tam pomiędzy moslemami, spadły dochody roczne na 30 Laków (300.000 funt. szterlingów), a z tego trzeba opłacić 50.000 „żołnierzy“, jak nazywają tę hałasę. Dywan lęka się wymuszać siłą uiszczenia zaległych podatków, zresztą z wszystkich domów pozrywano już dachy, wszystkie kobiety zostały zniszczone przez wojska królewskie, wszystkie szpichlerze wypróżnione. Koniec łatwo przewidzieć. Nadto stoi już 16.000 wojsk angielskich, między temi trzy europejskie pułki, na granicy pod Cawnpur. — Co do Santalów, korespondent sądzi, że konnica przełamie wkrótce wszelki opór w dolinach, które zamieszkują Santale. Gdyby rząd nie był się wahał wyznaczyć ceny na głowę buntowników, byłyby szczepy górskie już dawno je wygubiły. Bardziej trzeba się obawiać o Herat; chociaż bowiem persko-rosyjska armia straciła już swoje działa, bagaze i więcej niż połowę wojska, przecież jeżeli dostanie się do Indyi, mogłaby z łatwością podburzyć moslemów na północy i nabawić kłopotu Anglii. Potrzeba koniecznie zmusić Szacha, by zwrócił swoją zdobycz; to może łatwo nastąpić; w przeciągu sześciu tygodni można z Bombaju ściągnąć 15.000 wojska do Buschiru. Komendant w Bombaju jestto mąż dzielny i doświadczony; wojsku pod takim dowództwem niezdolna się Szach oprzeć; zbywa mu na piechocie, która mogłaby zmierzyć się na bagnety z Sipahami; konnicę zaś jego rozbije z łatwością kawaleria Sindhu pod dowództwem pułkownika Jacobi. Także korespondent kalkucki sądzi wprawdzie, że sprawa ta nie zrobi wielkiego wrażenia w Anglii, ale że niemożna jej bynajmniej lekceważyć.

Z teatru wojny.

Doniesienia z-nad czarnego morza.

(Raport generała Codrington z 27. grudnia.)

Lord Panmure otrzymał następujące sprawozdanie od generała Codringtona:

„Sebastopol 27. grudnia 1855.

W kilku już depeszach wspomniałem mi Milordzie, że żołnierze angielskiej armii krymskiej oddawać się mają bez miary niecnemu nałogowi pijaństwu. Sądzę, że rozsiewane zewsząd brednie i niedorzeczności zrodziły w Anglii mylne mniemanie, jakoby cała nasza armia składała się z ludzi niegodnych, oddanych pijaństwu i rozpustocie. Raz już miałem poprzednio sposobność wyrazić ci Milordzie, że wszystkie te wieści są zupełnie fałszywe, teraz zaś mogę na stwierdzenie tego donieść, że kazałem sobie przedkładać ze wszystkich pułków wykaz żołnierzy, których tylko kiedykolwiek w miesiącach wrześniu, październiku i listopadzie oddano pod sąd za występki pijaństwa. W tych miesiącach otrzymał każdy żołnierz przeszło po dwa funtów szterlingów w zaległym dodatku wojennym a do 10.000 pobierało prócz tego za rozmaite wysługi żołd podwyższony, pomimo tego wszystkiego jednak pokazało się, że licząc przeciętnie upił się eo dwa dni zaledwie jeden żołnierz w każdej kompanii o sto ludziach. Prawda i to, że w otwartym i ludnym naszym obozie można się i upić nie będąc dostrzeżonym i że w takim razie rzeczywiście liczba pijaków wykaz urzędowy w trójnasób przewyższyć może, zawsze jednak pokazuje się jak przesadzone i kłamliwe w tej mierze obiegają pogłoski. Łatwo jest bardzo przedstawić dokładny, śmieszny i zarazem obrzydliwy obraz pijanego, nie można go jednak brać za typ całej armii. Nasi ojcowie i matki,

zony i siostry może są w przekonaniu, że my tu samemu tylko oddajemy się pijaństwu, na kilka zaś wyjątkowych szkiców zapomina ogół o wszystkich innych zaletnych przymiocy armii. — Przyjm Milordzie i t. d.

W. J. Codrington.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 13. stycznia. Litogr. koresp. austr. donosi: Ces. rosyjski ambasador książę Gorczakow zakomunikował Jego Excelencyi c. k. ministrowi spraw zagranicznych odpowiedź ces. rosyjskiego gabinetu na podane ze strony Austrii w porozumieniu z Francją i Anglią propozycje głównych warunków zawarcia pokoju. Odpowiedź rosyjska napisana jest jak się dowiadujemy, w duchu pojednawczym i technie za pokojem; jednak niezawiera zupełnego i bezwarunkowego przyjęcia propozycyi, od czego jedynie zawisł pokój. Ale iż wniesione wątpliwości po większej części tyczą się formy, przeto nietracimy nadziei, że pożądaný cel jeszcze może być osiągnięty. Książę Gorczakow zdał jeszcze dnia wczorajszego do swego Dworu sprawę o stanie rzeczy, tak w drodze telegraficznej jak i nadzwyczajnym gońcem.

Tryest, 12. stycznia. Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Ferdynand Maksymilian przybył tu z Wenecyi. Ludność witała go okrzykami radości.

Berlin, 13. stycznia. Baron Seebach w powrocie z Petersburga zatrzymawszy się dwa dni w Berlinie, wyjechał do Paryża.

Berlin, 14. stycznia. *Kreuzzeitung* donosi w osobnym dodatku: Rosya zgadza się w ogóle na propozycje i proponuje uregulowanie kwestyi czarnego morza na osobnych konferencyach, wzbrania się jednak odstąpić części Besarabii.

Bruxela, 13. stycznia. Dziennik *Nord* zapewnia, że Rosya przyjmuje istotę propozycyi i żąda tylko nieznacznych (insignifiantes) modyfikacyi; wzbrania się odstąpić cząstki swego terytorium w Besarabii, ale zgadza się na zamianę zajętych terytorjów (consent à un échange des terriroires occupés).

Londyn, 12. stycznia. *Morning Post* donosi za rzecz pewną, że wiadomość o zajęciu Heratu ze strony Persyi była bezzasadna. Zaszło tylko starcie się między stronnictwami afgańskimi, z których jedno przemoło.

Paryż, 14. stycznia. Dnia 16. będzie wielka rewia. Książę Cambridge rozdawać będzie medale angielskie między żołnierzy francuskich przybyłych z Krymu.

Modena, 12. stycznia. Kawalerami wielkiego krzyża nowego orderu Orła Estenskiego mianowani zostali: Feldmarszałek hr. Nugent, finz. hrabia Desfours i finl. hr. Coronini Cronberg; komandorami: generał major Harbuval i radca legacyjny baron Lederer.

Kopenhaga, 12. stycznia. Trybunał państwa odroczył osądzenie sprawy oskarżonych ministrów na dzień 19. b. m. dla rozpoznania niektórych dokumentów odnoszących się do sprawy.

Bombay, 17go grudnia. Wszyscy przewodzcy powstania Santalów popadli w ręce Anglików.

Alexandrya, 5. stycznia. Komisya wysłana dla rozpoznania czyli przecięcia Suezu da się uskutecznić, powróciła z technicznej wyprawy z najpomysłniejszym sprawozdaniem. Inżynierowie oświadczyli, że w przeciągu sześciu lat można przeprowadzić zaprojektowany kanał.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 16. stycznia. Dziś płacono na naszym targu za korzec pszenicy 33r.20k.; żyta 21r.40k.; jęczmienia 17r.30k.; owsa 10r.; hreczki 18r.15k.; kartofli 11r.; — za cetnar siana 2r.17½k.; okłotów 1r.50k.; — sag drzewa bukowego kosztował 35r.37½k., sosnowego 27r.45k.; — kwartę krup pszennych sprzedawano po 40k., hreczanych 18k.; mąki pszennej 25k.; — piwa 15k.; wódki przedniej 50k., szumówki 32k.; — funt masła po 1r.5k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 16. stycznia.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski mon. konw.	5	11	5	16
Dukat cesarski „ „	5	15	5	18
Półimperyal zł. rosyjski „ „	9	—	9	5
Rubel srebrny rosyjski „ „	1	44½	1	45½
Talar pruski „ „	1	39	1	41
Polski kurant i pięciozłotówka „ „	1	14	1	15
Galicj. listy zastawne za 100 złr. } bez	88	24	88	57
Galicj. listy obligacye indemnizacyjne } kuponów	68	3	68	24
5% Pożyczka narodowa	76	20	77	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. stycznia.	złr.		kr.	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	88	30	—	—
„ sprzedał „ „ 100 po	89	—	—	—
„ dawał „ „ za 100	—	—	—	—
„ żądał „ „ za 100	—	—	—	—

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 12. stycznia.		w przecięciu
Obligacye długu państwa 5% za sto	73 7/8	73 15/16
detto pożyczki narod. 5% „	77 7/8	77 1/16
detto z r. 1851 serya B. 5% „	—	—

	za sto	w przecięciu
detto z r. 1853 z wypłatą 5 ⁰ / ₁₀₀	—	—
Obligacye długu państwa 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	63 ¹ / ₂	63 ¹ / ₂
detto detto 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—
detto detto detto 3 ⁰ / ₁₀₀	—	—
detto detto 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	—	—
detto detto z r. 1839	124 ¹ / ₄	124 ¹ / ₄
detto detto z r. 1854	93 ⁷ / ₈	93 ⁷ / ₈
Obl. więd. miejskiego banku 2 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5 ⁰ / ₁₀₀	90 ¹ / ₂ ³ / ₄	90 ³ / ₄
Obl. indemn. Niż. Austr. 5 ⁰ / ₁₀₀	—	—
detto krajów koron. 5 ⁰ / ₁₀₀	73	73
Akcy bankowe	890 892 893	892
Akcy n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	—	—
Akcy kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr. 2205	—	2205
Akcy kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—
Akcy kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akcy kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr. 250	—	250
Akcy Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr. 582 583 584	—	583
Akcy austr. Lloyda w Tryeście na 500 zlr.	—	—
Galicyski listy zastawne po 4 ⁰ / ₁₀₀ na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

	Dnia 12. stycznia.	w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	— l.	— 2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	111 ¹ / ₂ ³ / ₄ 112 l.	111 ³ / ₄ aso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 2 ¹ / ₂ fl.	110 ¹ / ₂ ⁵ / ₈ ³ / ₄ l.	110 ⁵ / ₈ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	81 ³ / ₄ 82 l.	82 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	10-54 52 55 l.	10-53 3 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	110 ¹ / ₂ l.	110 ¹ / ₂ 2 m.
Marsylia za 300 franków	129 ³ / ₄	129 ³ / ₄ 2 m.
Paryż za 300 franków	130 l.	130 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	249	249 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	16 16 ¹ / ₈	16 Agio.
Dukaty al marco	—	— Agio.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. stycznia.

Oblig. długu państwa 5⁰/₁₀₀ 73¹⁵/₁₆; 4¹/₂ 63³/₈; 4⁰/₁₀₀ —; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850 —; 3⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂⁰/₁₀₀ —. Losowane obligacye 5⁰/₁₀₀ —; Losy z r. 1834 za 1000 zlr. —; z r. 1839 124. Więd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcy bank. 883. Akcy kolei półn. 2170. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 575. Lloyd

390. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcy niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 zlr. — zlr.

Amsterdam 1. 2. m. —. Augsburg 113¹/₂ 3. m. Genua — 1. 2. m. Frankfurt 112¹/₈ 2. m. Hamburg 82³/₈ 2. m. Liworno — 1. 2. m. Londyn 11 — 1. m. Medyolan 112¹/₂ 1. Marsylia — 1. Paryż 131³/₈. Bukareszt 245¹/₂. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio dak. ces. 17⁷/₈. Pożyczka z r. 1851 5⁰/₁₀₀ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5⁰/₁₀₀ niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 68. Renty Como —. Pożyczka z roku 1854 94¹/₄. Pożyczka narodowa 77. C. k. austr. akcy skarb. kolei żelaz. po 500 fr. —. fr.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. stycznia.

Hr. Drohojewski Kaz., z Tomaszowiec. — PP. Zagurski Miecz., z Wołkwa. — Janicki Kor., z Tarnopola. — Tierich Hugo, z Swiednicy. — Łokuciejowski Lud., z Lipska. — Siemiginowski Lud., z Krakowa. — Bobowski Kon. z Humnisk. — Skolimowski Tad., z Humieric. — Torosiewicz Michał, z Poltawy. — Eder Tytus, z Torchowa. — Łomnicki Karol, z Waręża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. stycznia.

PP. Rymiński Leop., do Horyhład. — Skrzyszowski Michał, do Nowosiótek. — Döbek Konst., do Sanek. — Klemens, c. k. porucznik, do Czerniowiec. — Thorzniccy Piotr i Jan, do Dąbrówki ruskiej. — Jaruntowski, do Twierdzy. — Terleccy Feliks i Tadeusz, do Skorodnego. — Blumenfeld Zyg., do Łanek małych.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 15. stycznia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	330.71	— 6.7 ⁰	85.8	południowy sł.	pogoda
2. god. popoł.	328.42	— 0.2 ⁰	59.3	" ci.	"
10. god. wiecz.	327.97	— 2.8 ⁰	68.2	" mier.	"

T E A T R.

Dziś: Przedst. niem.: „Die schöne Klosterbäuerin, czyli: Der Schnee-Lavirasturz.“

Jutro 18. stycznia 1856 (pierwszy raz)

„Balwierz.“

Nowy dramat historyczny z francuskiego w 5 oddziałach.

KRONIKA.

Osma lista skladek z wykupna kart uwalniających od powinszowań Nowego Roku 1856:

Pani Ludwika Ambros 30k., pan dr. med. Kosiński 1r., pani Klementyna Warteresiewiczowa 30k., pp. Hauser 10k., Wróblewski 30k., Henryk Geyer 1r., imx. Górski 1r., Raab 34k., Hausknecht 1r., Józef Morwitzer, c. k. buchhalter wojenny i przełożony wojskowego obrachunkowego departamentu w Galicyi 1r., Józef Jonas, wicebuchhalter wojenny 40k., Jan Strauhal, radca obrachunków wojskowych 30k., Wacław Friedl, radca obrach. wojsk. 1r., Franciszek Syring, radca obrach. wojsk. 30k., Franciszek Budenek, radca obrach. wojsk. 30k., Jerzy Holzmüller, oficyał obrach. 20k., Ludwik Hauer, akcesista obrach. 30k., Wilhelm Kotzian, oficyał obrach. 20k., akcesisci obrachunkowi: Teofil Radziszewski 10k., Jan Olszański 10k., Jan Klucka 10k., Julian Kestler 12k., A. Doleżał 10k., Antoni Rauch, oficyał obrach. 10k., Franciszek Czerwinka, akcesista obrach. 10k., oficyałowie obrachunkowi: Jan Straub 10k., Józef Schaller 10k., Jan Zachistał 10k., Michał Riska 20k., Karol Heralt 20k., Jan Witschko, c. k. rotmistrz 1r., Józef Piskolt, c. k. rotmistrz 30k., Wolfram, c. k. porucznik 20k., Kocisis, c. k. podporucznik 20k., Knispel, c. k. podporucznik 30k., Martinet, c. k. radca wyższego sądu krajowego 1r., Bałabański, ingrosista buchhalteryi państwa 20k., Torosiewicz Jan 1r., Ozyasz Horn 20k., Dawid Herz Sokal 2r., Senisson 30k., pani Apollonia Teppa 1r., Alexander hrabia Fredro 5r., Kraśnicki 1r., pani Zajlinkowa 30k., Neidecki 20k., pani Sertz 10k., Grabowski 10k., pani Zagórska 6k., p. Wrześ 12k., Huzarewicz 24k., N. N. 1r., E. S. 1r., F. B. 20k., M. H. 40k., pani Mochnacka 1r., Jerzy Ross 2r., K. Wielocki 1r., Franciszek Zenker, c. k. piekarsz wojskowy 20k., c. k. kapitan Kulhanel 10k., pani Höhlein Katarzyna 6k., August Rożanowski 30k., Breindel Buber 30k., Berl Hand 30k., Abraham Gruder 30k., Hulles H. 30k., E. Mensch 30k., Ozyasz Wohl 30k., Schaje Abraham Buber 2r., J. Joel Selzer 1r., pani Malke Klaffen 1r., Samuel Mez 1r., Stolzberg 1r., Zacharyasz Korkes 1r., Samuel Lilien 1r., Hersch Garder 1r., Józef Ast 1r., Baruch Süssu 1r., Baruch Löw 1r., Markus Kisz 1r., Ozyasz Awerbach i B. Willer 1r., J. Hulles 1r., Simche Rappaport 1r., Konstantyn Żukiewicz 2r., c. k. generał Ripp 3r., dr. Walden 1r., Michał hrabia Starzeński 5r., Ludwik hrabia Zabielski 2r., Stanisław hrabia Lanckoroński 1r., pani Rozwadowska 1r., pan Hefern 1r., Nemethy 20k., Jarassy 30k., Gnoiński Michał, adwok. krajowy 2r., Klemens Rudolph 1r. Razem 77r.44k. Dodawszy do tego spis skladek poprzedzających w kwocie 503r.44k., wynosi ogółowa suma 580r. 28k. mon. konw.

Nekrolog z roku 1855.

Z rodziny Monarchów pomarli w roku 1855: Marya Teresa, matka Króla Sardynii, dnia 11go stycznia. Adelaida, królowa Sardynii, 20go stycznia. Jerzy, książę Sachsen-Meiningen, 26. styczn. Książę Genuy 10go lutego.

Mikołaj, Cesarz Rosyi, 2. marca. Don Carlos, infant hiszpański, 10. marca. Franciszek Józef, Arcyksiążę Austrii 13. marca. Marya Dorota, Arcyksiężna Austrii 20. marca. Dziedziczna księżna Sachsen-Meiningen 30go marca. Najmłodszy syn króla Sardynii 18go maja. Augusta Fryderyka, księżna wdowa Anhalt-Köthen 13go lipca. Emma, księżniczka Schaumburg-Lippe 25go listopada.

Z domów książęcych: Bej Tunetu 2go czerwca. Paweł książę Sappieha 3go czerwca. Książę Gorczakow w Moskwie 23go lutego. Książę Marlborough w kwietniu. Pani Blescamp, wdowa po Lucyanie Bonapartym 12go lipca. Książę Pless 20go grudnia.

Dygnitarze kościoła: Kardynał Simonetti 9go stycznia. Kardynał Pecci 21go stycznia. Kardynał Serafini w lutym. Kardynał Oppizoni 13. kwietnia. Garubia kardynał arcybiskup Sewilli w styczniu. Arcybiskup Hillereau w Konstantynopolu 28. lutego. Arcybiskup Manzini w Siena 15. lut. Arcybiskup Azaria, opat Mechatarystów 6. maja. Biskup Richarz w Augsburgu 2go lipca. Biskup Drepper w Paderborn 5. listop. Infułat Lüpke w Osnabrück 8. kwiet. Ewaniełicki biskup Freymark w Poznaniu 27. marca. Arcybiskup Holmstrom w Upsali 28. sierp. Arcybiskup Holowiński w Mohilewie w październiku. Patryarcha Masłun w Alexandrii w wrześniu.

Wojownicy Austrii: Fzm. Martoniz 7go marca. Fzm. Geppert w kwietniu. Fml. de Traux 6. maja. Jen.-major Fink 30. lip. Jen.-major Rohr w sierpniu. Fml. Hannecart 19. sierp. Fml. Zanini 11. września. Fml. Strassoldo w wrześniu. Fzm. hr. Morzin 13. listop. Fzm. Caboga 19. listop. — Prus: Jenerał Aster 10. lut. Jener. Rohr 18. czerw. — Brunświku: Jen. Normann 26. stycz. — Bawaryi: Jen. Gumpfenberg, komendant w Landau 2. lut. Jen. Gumpfenberg, komendant drugiego korpusu armii 6. kwiet. Jen. Seyssel d'Aix 9. września. — Badenii: Jen. Clossmann w maju. Jen. Degenfeld 31. marca. Hiszpanii: Jen. książę Castrotereno w czerwcu. — Francyi: Jenerałowie książę Grammont w marcu, Bizot w kwietniu, Harispe 26. maja. Lavarandé 8go czerwca. Brunet 18. czerwca. Mayran 23. czerwca. Estcourt 23. czerwca. St. Pol, Breton, Marolles, Rivet i Trochu 8. września. Fabvier 15. września. Admiraliowie Courson w styczniu, Febvrier-Despointes, Mackau 13. maja, Bruat 16. listop. — Anglii: Jenerałowie Barnard 17. stycznia, Campbell w czerwcu, Raglan 28. czerw., Wellesley-Torrans 25. sierp. Admiraliowie Boxer 2. czerw., Ommaney 8. lip., Hasper, Ekins i Thomand w lipcu. — Rosyi: Jenerałowie Adlerberg 23. maja, Timofejew w czerwcu, Read, Weimarn i Wrenskoi 16go sierp., Kukolewski w wrześniu, Bussau, Juserów i Lisenko 8. września, Kowalewski 29. września, Korff 14. listop. Admiraliowie Nachimów 12. lipca, Pamfilów 8. września. — Sardynii: Jenerałowie Alexander della Marmora 2. czerwca, Ansaldi w lipcu, Montevecchio w październiku. — Neapolu: Wygnany jenerał Pepe 9. sierp. — Serbii: Jenerał Kniczianin 26. maja. — Egipcie: Soliman Basza 18. lutego. (Dokończenie nastąpi.)